

# Smart deling av jordmortjenesten

Mange kommuner sliter med å få tilsatt jordmor i svangerskapsomsorgen. I Voss fant vi en løsning.



I 2008 slet Voss kommune med å få tilsatt jordmor på helsestasjonen, og det vi kunne tilby var 50 prosent stilling. Etter at annet rekrutteringsarbeid var prøvd ble det så tatt kontakt med Voss Sjukehus og fødeavdelingen der.

Fødeavdelingen på sin side hadde utfordringer med bemanning av sin turnus for jordmødrene, med kjente utfordringer som at jordmødrene sine ønsker om størrelse på stillingen ikke korresponderte med avdelingen sitt behov for å dekke helger med mer. Noen jordmødre hadde også en delstilling på sykehuset og en delstilling i nabokommuner.

## Vår løsning

Etter drøftinger og leting etter gode løsninger kom vi i fellesskap fram til at beste løsningen var om jordmødrene var tilsatt på sykehuset sin fødeavdeling, og hadde del av stillingen i kommunene, som da kjøpte jordmortjeneste fra sykehuset. En samarbeidsavtale ble inngått mellom kommunene Voss, Granvin og Vaksdal på den ene siden og Voss sjukehus på den andre. Sykehuset har arbeidsgiveransvaret og utgiftene. De krever inn refusjon fra kommunene hvert kvartal. Ledende helsesøster i Voss er koordinator på vegne av alle kommunene.

Målet med samarbeidet er:

- Sikre brukerne i kommunene kontinuitet i jordmortjenesten.
- Å utvikle en god jordmortjeneste i kommunene og et godt tilbud ved fødeavdelingen.
- Kompetanseheving, samt å sikre en stabil bemanning.

## KOMMENTAR

### En løsning til etterfølgelse

Samarbeidet som beskrives i denne artikkelen, er helt i tråd med nasjonale anbefalinger. Nasjonalt råd for fødselsomsorg skisserte i sine innspill til St.melding 12 En gledelig begivenhet ulike modeller for samarbeid om jordmortjenesten mellom kommuner og helseforetak. Stortingsmeldingen pekte på ulike alternativ:

Ett hvor jordmortjenesten fortsatt er et kommunalt ansvar og hvor det inngås avtaler mellom kommuner og helseforetak, noe som vil underbygge det kommunale ansvar for en helhetlig oppfølging av mor og barn hvor også jordmortjenesten inngår.

Et annet alternativ er å endre ansvarsfordelingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten, ved å forankre jordmortjenesten i helseforetakene og at kommunene kjøper tjenester fra foretaket. Uansett valg av modell er forpliktende samarbeidsavtaler helt nødvendig.

Det er også viktig at man ser svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen i sammenheng og legger opp til en helhetlig omsorg, hvor både jordmødre, helsesøstre og fastleger har selvfulgelige og avklarte roller og oppgaver.

*Av Astrid Grydeland Ersvik, leder landsgruppen av helsesøstre NSF, tidligere medlem av Nasjonalt råd for fødselsomsorg*

## Mye positivt

Erfaringene med samarbeidet er gode. Kvinnen møter ofte igjen jordmor fra helsestasjonen når de blir innlagt til fødsel. Dette gir trygghet for den fødende og familien, og er faglig tilfredsstillende for jordmor. Å være jordmor i en liten kommune er ofte ensomt, og det å arbeide både i kommunen og spesialisthelsetjenesten er positivt. Jordmor får opprettholdt en bred kompetanse ved en slik ordning. Videre reduserer det tallet på deltidstilsatte jordmødre og har slik mye å si for opptjening av pensjonsrettigheter.

Gjennom denne praksisen får tilsatte både på helsestasjon og fødeavdeling bedre kjennskap til hverandres oppgaver og utfordringer. Det fremmer utvilsomt sammenheng i tjenesten som vi gir.



Foto: Privat

Av Torunn Langmyhr Ringheim  
tidligere ledende  
helsesøster på Voss